

Vergaderjaar 2024-2025

36 507

Voorstel voor een Verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de versterking van de politieke samenwerking met het oog op het voorkomen, opsporen en onderzoeken van migrantensmokkel en mensenhandel, en betreffende de versterking van de ondersteuning door Europol van de voorkoming en bestrijding van die strafbare feiten, en tot wijziging van Verordening (EU) 2016/794 en Voorstel voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van minimumvoorschriften ter voorkoming en bestrijding van hulpverlening bij illegale binnenkomst, illegale doortocht en illegaal verblijf in de Unie, en ter vervanging van Richtlijn 2002/90/EG van de Raad en Kaderbesluit 2002/946/JBZ van de Raad

N

BRIEF VAN DE VOorzITTERS VAN DE VASTE COMMISSIES VOOR IMMIGRATIE EN ASIEL/JBZ-RAAD EN VOOR JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan EU-commissaris Šefčovič voor Handel en Economische Veiligheid

Den Haag, 23 januari 2025

De leden van de vaste commissies voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad en voor Justitie en Veiligheid van de Eerste Kamer hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 13 juli 2024¹ waarbij u de eerder gestelde vragen beantwoordt over het op 28 november 2023 gepubliceerde voorstel COM(2023)755 voor de Richtlijn tot wijziging van minimumnormen ter voorkoming en tegengaan van hulpverlening bij illegale binnenkomst, illegale doortocht en illegaal verblijf.² De leden van de fractie van **D66** leggen naar aanleiding hiervan graag de navolgende vragen aan u voor.

De leden van de fractie van D66 merken op dat het redden van mensen in nood op zee niet alleen een humanitaire plicht is, maar ook een plicht is onder het internationaal recht op grond van artikel 98 van het VN-Zeerechtverdrag.³ De niet-gouvernementele organisatie (ngo) Sea Watch heeft aangegeven dat activisten van ngo's voor civiele reddingsoperaties op zee, maar ook de bemanningen van commerciële schepen en particuliere schepen, steeds meer worden getroffen door de criminalisering van reddingsacties op zee door de Europese Unie en haar lidstaten. Op welke wijze zal ervoor worden gezorgd dat mensen nog steeds veilig hun plicht kunnen vervullen zonder dat reddingsacties strafbaar worden gesteld?

De leden van de fractie van D66 constateren dat onder ngo's die zich met migratie bezig houden – zoals Programma Uitzending Managers (PUM) – er zorgen bestaan over dat dit voorstel de deur openzet voor de criminalisering van migranten en solidariteit met migranten. Hoe gaat de Europese Commissie voorkomen dat lidstaten de criminalisering tegen mensen die migranten helpen, verscherpen?

¹ Kamerstukken I 2023/24, 36 507, L.

² Dossier [E240003](https://www.eerstekamer.nl/eu/) op <https://www.eerstekamer.nl/eu/>.

³ Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee, Montego-Bay, 10-12-1982.

De leden van de fractie van D66 wijzen erop dat volgens de opinie van de European Data Protection Supervisor (EDPS) over het wetsvoorstel van 23 januari 2024⁴ een van de doelstellingen van het voorstel is om de samenwerking tussen Europol en Frontex te versterken. Echter, de rol, grenzen en procedures die Frontex moet volgen bij het uitvoeren van zijn taken ter ondersteuning van de wetgeving van Europol, Eurojust en handhavingsautoriteiten van de lidstaten, zijn volgens de EDPS niet voldoende gespecificeerd in het voorstel, noch in de Europese Grens- en kustwachtverordening (EBCG).⁵ Deze leden vragen de Europese Commissie welke procedures zullen worden gevolgd door Frontex bij het ondersteunen van Europol en nationale wetshandhavingsautoriteiten. Er is met name onvoldoende duidelijkheid over hoe deze taak zich verhoudt tot de kerntaken van Frontex op het gebied van grens- en migratiebeheer. Kan de Europese Commissie verduidelijken de wijze waarop de rol van Frontex in de bestrijding van mensensmokkel en mensenhandel zal worden gedefinieerd om te voorkomen dat Frontex de facto een wetshandhavingsinstantie wordt?

De leden van de fractie van D66 constateren dat het wetsvoorstel niet wordt vergezeld van en ondersteund door een Impact Assessment, ondanks de vereisten van de agenda voor betere regelgeving.⁶ Ten tijde van het publiceren van het aan de orde zijnde voorstel heeft de Europese Commissie het ontbreken van een Impact Assessment gerechtvaardigd met de argumentatie van "dringende operationele behoeften". Er is echter geen informatie in het analytische document ter ondersteuning van de dringende behoeften. Hierdoor kunnen nationale parlementen niet controleren of het voorstel dringend noodzakelijk is. Waarom is er geen Impact Assessment uitgevoerd ten aanzien van dit voorstel, gezien de aard van de betrokken persoonsgegevens (zoals gevoelige biometrische gegevens) en de mogelijke betrokkenheid van kwetsbare personen (migranten)? En op welke wijze rechtvaardigt de Europese Commissie de urgentie van dit voorstel zonder voldoende bewijs te leveren voor de "dringende operationele behoeften"?

De leden van de vaste commissies voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad en Justitie en Veiligheid zien uw beantwoording met belangstelling tegemoet en stellen het op prijs uw antwoord **zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen drie maanden na dagtekening van deze brief** te ontvangen.

A.W.J.A. van Hattem
Voorzitter van de vaste commissie
voor Immigratie en Asiel/JBZ-Raad

mr. B.O. Dittrich
Voorzitter van de vaste commissie
voor Justitie en Veiligheid

⁴ Raadpleegbaar via: [2023-1247_d0187_opinion_en.pdf](#).

⁵ Verordening (EU) 2019/1896 van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2019 betreffende de Europese grens- en kustwacht en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1052/2013 en Verordening (EU) 2016/1624.

⁶ [Better regulation - European Commission](#).